



Cem Sinan GÜZEL, MA, LCB
Customs and Trade Consultant

"İçtihat Metni"
T.C.
DANIŞTAY
YEDİNCİ DAİRE
Esas No : 2018/2574
Karar No : 2022/16

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ...Bakanlığı adına ...Gümrük Müdürlüğü
VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...
VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ...Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesinin ...tarih ve E:..., K:...sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: ... Nakış Konfeksiyon Tekstil Makina Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi adına tanzimli yatırım teşvik belgesinin iptal edilmesi üzerine ithalat aşamasında tahsil edilmeyen katma değer vergisi, kaynak kullanımını destekleme fonu ile bunların zam ve cezalarının asıl borçlu şirketten tahsil edilemediğinden bahisle davacı adına 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un mükerrer 35. maddesi uyarınca kanuni temsilci sıfatıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle dava açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ...Vergi Mahkemesinin ...tarih ve E:...K:...sayılı kararıyla, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin (d) bendinde, yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflerin belge kapsamındaki makine ve teçhizat teslimlerinin katma değer vergisinden müstesna olduğu, teslimlerin yatırım teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde, zamanında alınmayan verginin alıcıdan, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceği, zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımının, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacağını belirtildiği, olayda, şirket adına kayıtlı yatırım teşvik belgesinin iptal edildiği 04/10/2010 tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren işlemeye başlayan zamanaşımının 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 197. maddesi uyarınca 31/12/2013 tarihinde dolduğu, ödeme emrine konu vergi, fon ve cezaların tahakkukuna ilişkin kararın 23/12/2015 tarihinde alındığının anlaşılması karşısında, zamanaşımına uğradığı sonucuna varılan vergi ve cezaların tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: İstinaf başvurusuna konu kararın hukuka ve usule uygun olduğu ve davalı idare tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı



ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : İstemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan kararın onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Yedinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

... Nakış Konfeksiyon Tekstil Makina Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi adına tanzimli yatırım teşvik belgesinin iptal edilmesi üzerine ithalat aşamasında tahsil edilmeyen katma değer vergisi, kaynak kullanımını destekleme fonu ile bunların zam ve cezalarının asıl borçlu şirketten tahsil edilemediğinden bahisle davacı adına 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un mükerrer 35. maddesi uyarınca kanuni temsilci sıfatıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT :

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesinin 1. fıkrasının (d) bendinde yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizat teslimlerinin katma değer vergisinden müstesna olduğu hükmüne yer verilmiş, anılan maddenin parantez içi hükmünde ise, makine ve teçhizat teslimlerinin yatırım teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde, zamanında alınmayan verginin alıcıdan, vergi ziyası cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edileceği, zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımının, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacağı; 48. maddesinde ise, bu Kanun'a göre vergisi ödenmeden veya eksik ödenerek yurda sokulan eşyaların hiç alınmamış veya eksik alınmış katma değer vergileri hakkında 4458 sayılı Gümrük Kanunu'ndaki esaslara göre işlem yapılacağı; 4458 sayılı Kanun'un 197. maddesinin 2. fıkrasında da, yapılan denetimler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya 1. fıkrada belirtilen şekilde tebliğ edilmeyen gümrük vergilerine ilişkin tebligatın, gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde yapılacağı; şu kadar ki, gümrük yükümlülüğünün doğduğu olayla ilgili olarak dava açılmasının zamanaşımını durduracağı; 4. fıkrasının olay tarihinde yürürlükte bulunan şeklinde de, gümrük vergileri alacaklarının, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve suçun zamanaşımının daha uzun bulunması halinde, bu alacakların Türk Ceza Kanunu'ndaki dava ve ceza zaman aşımı süreleri içinde kovuşturulup tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Yukarıda değinilen hükümlere göre yatırım teşvik belgesinin iptal edilmesi nedeniyle ithalat sırasında alınmayan vergilere ilişkin tahakkukun 4458 sayılı Kanun'un 197. maddesinde öngörülen 3 yıllık zamanaşımı süresi içerisinde yapılması gerektiği, bu süreden sonra yapılacak tahakkukların ise zamanaşımına uğrayacağı tabiidir. Zamanaşımı süresinin başlangıcı yatırım teşvik belgesinde öngörülen şartların ihlal edildiği tarihtir. Belgenin sonradan iptali ihlal olarak kabul edilebileceği gibi, belge konusu eşyanın satış, haciz, kiralama gibi



durumlarla elden çıkması halleri de ihlal olarak kabul edilebilecektir. Bu durumda, zamanaşımı süresi ihlalin gerçekleştiği tarih itibariyle başlayacak, 3 yıllık sürenin sonunda ise alacak zamanaşımına uğramış olacaktır.

Dosyanın incelenmesinden, ... Nakış Konfeksiyon Tekstil Makina Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi adına tescilli ...tarih ve ...sayılı beyanname ile yatırım teşvik belgesi kapsamında vergiden istisna olarak ithal edilen eşyaya ait yatırım teşvik belgesinin Ekonomi Bakanlığı tarafından 04/10/2010 tarihinde iptal edildiği, davalı idarece 23/12/2015 tarihinde ek tahakkuk kararı alınarak anılan şirkete tebliğ edildiği, itiraz edilmemesi üzerine ödeme emri düzenlendiği, ancak alacağın tahsil edilmemesi nedeniyle davacı adına kanuni temsilci sıfatıyla ödeme emri düzenlendiği anlaşılmıştır.

Olayda, gümrük yükümlülüğünü doğuran olay nedeniyle, gümrük kaçakçılığı ve sahtecilik suçlarından dolayı açılan ceza davasında Asliye Ceza Mahkemesince verilen ...tarih ve E:..., K:...sayılı beraat kararının istinaf incelemesi sonucunda kesinleştiği anlaşıldığından yukarıda açıklanan gerekçeyle dava konusu ödeme emrini iptal eden mahkeme kararında sonucu itibariyle isabetsizlik görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1....Bölge İdare Mahkemesi Vergi Dava Dairesinin ...tarih ve E:...K:...sayılı kararına yönelik TEMYİZ İSTEMİNİN REDDİNE,
2.2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 50. maddesi uyarınca, bu kararın taraflara tebliği ve bir örneğinin de Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesini teminen dosyanın ilk derece Mahkemesine gönderilmesine, 17/01/2022 tarihinde kesin olarak oyçokluğuyla karar verildi.

(X) KARŞI OY:

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 197. maddesinin 4. fıkrasında: "Gümrük vergileri alacakları ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ilişkin olması ve suçun zamanaşımının daha uzun bulunması halinde bu alacaklar Türk Ceza Kanundaki dava ve ceza zamanaşımı süreleri içerisinde kovuşturulup tahsil edilir." hükmüne yer verilmiştir. Düzenleme gereği, gümrük vergisi tahsil işlemleri aynı zamanda suç teşkil eden fiilin Türk Ceza Kanunu'nda belirlenen ceza veya dava zamanaşımı süreleri içinde yapılabilecektir. Diğer deyişle bu hüküm fiilin aynı zamanda suç teşkil ettiği durumlarda kanunen belirlenmiş olan vergi alacaklarına ilişkin zamanaşımının suça konu fiilin ceza kanunlarında belirlenen zamanaşımı süresine tabi olduğunu bu işlemlerin bu zaman zarfında yapılabileceğini öngören bir düzenlemedir. Bu açık düzenlemeden, ceza yargılamasının neticesine göre verilecek hükme göre (beraat, mahkumiyet veya düşme) gümrük vergi işlemlerinin düzenleneceği zaman diliminin belirleneceği sonucunun doğmayacağı tabidir.

Mahkemece dava ve ceza zamanaşımı süreleri dikkate alınarak hüküm kurulması gerektiği görüşüyle karara katılmıyorum.